

HÄMEENKYRÖN KUNNAN YMPÄRISTÖNSUOJELUMÄÄRÄYKSET

Hallitus 13.4.2004

Hyväksytty: Valtuusto 26.4.2004

Voimaantulo: 1.5.2004

1 LUKU YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 § Tavoite

1.1 Ympäristönsuojelumääräysten tavoitteena on paikalliset olosuhteet huomioon ottaen ehkäistä ympäristön pilaantumista sekä poistaa ja vähentää pilaantumisesta aiheutuvia haittoja siten kuin ympäristönsuojelulaissa on esitetty.

2 § Määräysten antaminen ja valvonta

2.1 Hämeenkyrön kunnanvaltuusto on antanut ympäristönsuojelumääräykset ympäristönsuojelulain 19 §:n perusteella.

Määräysten noudattamista valvoo kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, jona toimii ympäristölautakunta.

Ympäristönsuojeluviranomainen voi siirtää sille näissä määräyksissä kuuluvaa ratkaisuvältaansa alaiselleen viranhaltijalle.

3 § Määräysten soveltaminen ja suhde muihin määräyksiin

Ympäristönsuojelulaissa ja -asetuksessa olevien tai niiden nojalla annettujen säännösten ja määräysten lisäksi on niiden täytäntöön panemiseksi noudatettava näitä paikallisista olosuhteista johtuvia ympäristönsuojelumääräyksiä.

Ympäristönsuojelumääräykset eivät koske ympäristönsuojelulain mukaan ympäristöluvanvaraista toimintaa, koeluontoista tai poikkeuksellista tilannetta koskevaa, taikka ilmoitusvelvollista toimintaa, joiden osalta ympäristön pilaantumisen ehkäisyä ja torjuntaa koskevat määräykset annetaan erikseen lupahakemuksen tai ilmoituksen perusteella tehtävässä päätöksessä.

Ympäristönsuojelumääräyksiä noudatetaan muiden kunnallisten määräysten rinnalla ja tarvittaessa niiden kanssa samanaikaisesti. Tällaisia muita määräyksiä ovat mm. jätehuoltomääräykset, rakennusjärjestys sekä eräiltä osin kaavamääräykset. Mikäli samasta asiasta on määrätty muussa kunnallisessa määräyksessä, tulee ympäristönsuojelumääräystä noudattaa aina silloin, kun se voidaan katsoa johtavan parempaa ympäristönsuojelulliseen tasoon.

Kunnan viranomaisten tulee lupa-asiaa ratkaistaessa ja viranomaispäätöstä tehtäessä ottaa huomioon mitä näissä määräyksissä säädetään.

4 § Erityiset paikalliset olosuhteet

Paikalliset olosuhteet ja alueet, joilla ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen, poistaminen ja vähentäminen edellyttää tarkennettuja yleisiä määräyksiä, ovat seuraavat ja ne ovat merkitty liitekartassa 1:

viemäriverkoston alue, jossa on kunnan vesihuoltolaitoksen viemäriverkko.

pohjavesialue, jolla tarkoitetaan pohjavesialueita, jotka on luokiteltu yhdyskunnan vedenhankinnan kannalta tärkeiksi tai soveltuviksi pohjavesialueiksi (I ja II luokan pohjavesialueet)

normaalin käsittelyn alue, rajaus alkaa rantaviivasta ja päättyy olosuhteista riippuen vaihtoehtoisesti 200 metrin, 500 metrin, kilometrin tai valuma-alueen rajan etäisyydelle rannasta (liitekartta 1). Normaalin käsittelyn alueeseen kuuluvat vesistöjen lähialueet sekä jätevesikuormitukselle herkäät luontokohteet.

lievennetyn käsittelyn alue, jatkuu normaalin käsittelyn aluerajauksen jälkeen sekä sijaitsee pohjavesialuerajauksen ulkopuolella (Liitekartta 1). Lievennetyn käsittelyn alueeseen kuuluvat kaikki ne alueet, jotka eivät sisällä pohjavesialueisiin tai normaalin käsittelyn alueeseen tai viemäriverkoston alueeseen. Tällä alueella jätevesien lievemmästä käsittelystä ei katsota aiheutuvan ympäristöön merkittäviä haittavaikutuksia.

ranta-alue, jolla tarkoitetaan maankäyttö- ja rakennuslain tarkoittamaa rantavyöhykettä, joka ulottuu 200 metrin etäisyydelle keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta (ei merkintää aluejakokartassa).

2 LUKU JÄTEVESIEN HAITTAVAIKUTUSTEN EHKÄISEMINEN

Kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä voidaan määrätä vesihuoltolain (119/2001) 3 §:n tarkoittaman vesihuoltolaitoksen jätevesiviemäriin liittymättömien kiinteistöjen jätevesien käsittelystä. Ympäristönsuojelulain 19 §:n nojalla kunta voi antaa ympäristönsuojelumääräyksiä, joiden vaatimukset ovat valtioneuvoston asetusta talousjätevesien käsittelystä vesihuoltolaitosten viemäriverkoston ulkopuolisilla alueilla (542/03) tiukempia taikka asetuksen 4 §:n 2 momentin mukaiset ehdot täyttäviä määräyksiä.

Hämeenkyrön haja-asutusalueiden jätevesien käsittelyn puhdistusvaatimukset aluejaon pohjalta sisältämät aluerajaukset on tehty pohjavesialueiden ja herkkien luonto- ja virkistysalueiden sijainnin, vesistöjen läheisyyden ja veden laadun, alueelle tulevan muun kuormituksen sekä jätevesikuormituksen yleisten vähentämistavoitteiden perusteella. Huomioon on otettu alueiden kiinteistöjen määrä sekä kuormituksen mahdollinen kasvu asutuksen lisääntyessä. Maaperä ja lähialueen sietokyky jätevesille vaikuttavat kiinteistökohtaisten käsittelymenetelmien soveltuvuuteen ja sitä kautta puhdistusvaatimusten toteutumiseen.

5 § Jätevesien käsittely viemäriverkoston alueella (*vesihuoltolaitoksen toiminta-alue*)

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella kiinteistö tulee vesihuoltolain 10 §:n mukaan liittää viemäriin, jolla jätevedet johdetaan keskitettyyn jätevesienpuhdistukseen. (*Vesihuoltolaki 10 §*) Viemäriverkoston alueella kiinteistöjen tulee liittyä jätevesiviemäriin.

Vapautuksen liittymisvelvollisuudesta voi vesihuoltolain 11 §:n perusteella myöntää kunnan ympäristönsuojeluviranomainen kuultuaan kiinteistön omistajaa, kunnan terveydensuojeluviranomaista ja alueellista ympäristökeskusta. (*Vesihuoltolaki 11 §*)

5.1 Viemäriin johdettavat jätevedet

Jätevesiviemäriin ei saa laittaa tai johtaa sinne kuulumattomia esineitä tai aineita kuten ongelmajätteitä, liuottimia, öljyä ja rasvoja (edes laimennettuna) tai muita viemäriin ja puhdistamon toimintaa haittaavia jätteitä.

Asumajätevesistä poikkeavien jätevesien, kuten teollisuusjätevesien, johtaminen viemäriin on kielletty ilman viemäriin haltijan lupaa.

5.2 Jätevesien esikäsittely

Öljyä, polttoaineita, liuottimia tai rasvoja käsittelevien yritys- ja teollisuuskiinteistöjen sekä muiden em. laitosmaisesti käsittelevien kiinteistöjen sekä kaikkien lattiakaivollisten autotallien jätevedet tulee ennen viemäriin johtamista esikäsitellä asianmukaisissa ja oikein mitoitetuissa öljyn-, hiekan- ja/tai rasvanerotimissa. Uudet erotinlaitteistot on varustettava tyhjennystarpeen ilmaisevalla hälytinlaitteistolla. Erotinkaivot tulee tehdä haitta-aineita läpäisemättömistä materiaaleista.

Kiinteistön haltijan on huolehdittava näiden erotinlaitteistojen tyhjennyksestä, huollosta ja toiminnasta. Hiekan-, öljyn- ja rasvanerotuskaivojen lietetilat on tyhjennettävä vähintään kerran vuodessa ja aina tarvittaessa. Ilman hälytinlaitteistoa olevat erotuskaivot tulee tarkastaa vähintään neljä kertaa vuodessa. Erotinlaitteiden tyhjennyksessä syntyvä ongelmajäte on toimitettava asianmukaisesti käsiteltäväksi. Muu jäte tulee toimittaa kunnan osoittamaan paikkaan.

Tositteet erotinlaitteiden huolloista ja tyhjennyksistä on säilytettävä ja niitä koskevat tiedot on annettava pyydettyä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja viemärilaitokselle. Tositteet tulee säilyttää viisi vuotta.

6 § Jätevesien käsittely viemäriverkoston alueen ulkopuolella (*vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen ulkopuolella*)

Näitä ympäristönsuojelumääräyksiä on noudatettava talousjätevesien puhdistus- ja käsittelylaitteistojen rakentamisessa, sijoittamisessa, käytössä ja kunnossapidossa. Sen lisäksi on noudatettava ympäristönsuojelulain 103 §:n sekä valtioneuvoston ympäristönsuojelulain 18 §:n perusteella antaman

talousjätevesien käsittelyä koskevan asetuksen (542/03) määräyksiä. Asetuksen siirtymäsäännösten mukaan olemassa olevat käyttökuntoiset jätevesijärjestelmät sekä sellaiset rakentamattomat järjestelmät, joiden toteuttaminen on ratkaistu osana rakennuslupaa, on saatettava vastaamaan asetuksen 4 §:n vaatimuksia viimeistään 1.1.2014 mennessä.

6.1 Jätevesiviemäriverkoston läheisyydessä sijaitsevat kiinteistöt

Kiinteistön tulee liittyä vesihuoltolaitoksen jätevesiviemäriin, jos viemäri on kohtuullisen matkan päässä tontin tai rakennuspaikan rajasta. Mikäli kiinteistön jäteveden puhdistusjärjestelmää ja purkupaikkaa voidaan toteuttaa 6 §:ssä annettujen määräysten mukaisesti, tulee kiinteistö liittää viemäriin, jos sitä on pidettävä terveydellisistä syistä tarpeellisenä, siihen on ympäristönsuojelulliset syyt eikä viemäriin liittyminen aiheuta kohtuuttomia kustannuksia.

6.2 Jätevesiviemäriverkon ulkopuolella olevat kaava-alueet

Asemakaava-alueilla, joilla ei ole jätevesiviemäriä, on vesikäymäläjätevedet johdettava tiiviiseen umpisäiliöön. Muut jätevedet on käsiteltävä siten, kuin kohdissa 6.3 ja 6.5 määrätään. Alueelta on liityttävä jätevesiviemäri-verkoston kaikkien jätevesien osalta välittömästi sen ollessa mahdollista.

6.3 Pohjavesialueet

Pohjavesialueella jätevesien johtaminen ojaan tai imeyttäminen maahan on kielletty. Näillä alueilla kaikki kiinteistöillä muodostuvat jätevedet on kerättävä tiiviiseen umpisäiliöön ja toimitettava asianmukaisesti käsiteltäväksi tai johdettava tiiviissä jätevesiputkessa pohjavesialueen ulkopuolelle edelleen käsiteltäväksi kohdan 6.5 mukaisesti tai liityttävä viemäriverkoston.

Pohjavesialueella, mutta varsinaisen muodostumisalueen ulkopuolella muut kuin vesikäymälän jätevedet voidaan kuitenkin käsitellä tiivispohjaisessa jäteveden maasuodattamossa ja johtaa putkella sen jälkeen pohjavesialueen ulkopuolelle.

6.4 Ranta-alueet ja saaret

Ranta-alueilla vesikäymäläjätevedet on johdettava tiiviiseen ylitäytönhälyttimellä varustettuun umpisäiliöön tai käsiteltävä muulla ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksymällä tavalla vähintään normaalin käsittelyalueen puhdistusvaatimukset täyttäen. Muut jätevedet tulee käsitellä siten kuin kohdassa 6.5 esitetään.

Jätevesien puhdistuslaitteistot ranta-alueilla tulee toteuttaa ja sijoittaa siten, että tulvavedenkorkeuden aikanakaan puhdistamattomat jätevedet eivät pääse suoraan vesistöön.

Vesikäymälän rakentaminen on kielletty kiinteistöillä ja saarilla, joihin ei ole tieyhteyttä. Muut jätevedet tulee käsitellä siten kuin kohdassa 6.5 määrätään.

6.5 Normaalin käsittelyn alue

Normaalin käsittelyn alueella jätevesien puhdistusjärjestelmät tulee suunnitella, mitoittaa ja toteuttaa siten, että järjestelmien puhdistusteho täyttää seuraavat vaatimukset:

<u>Kuormitustekijä</u>	<u>Puhdistetun jäteveden maksimi pitoisuus (mg/l) taso (%)</u>	<u>Puhdistus-</u>
Orgaaninen aines (BHK ₇)	33	90
Kokonaisfosfori (P)	2,2	85
Kokonaistyyppi (N)	56	40

Puhdistustasolla tarkoitetaan jäteveden käsittelyjärjestelmän prosentuaalista poistotehoa eli kuormituksen vähentämistä, mihin jäteveden käsittelyllä on päästävä verrattuna käsittelemättömien jätevesien kuormitukseen. Puhdistetun jäteveden maksimi pitoisuusarvoa eli jäännöspitoisuutta käytettäessä ja verrattaessa haja-asutuksen kuormituslukuun on otettava huomioon, että siinä on arviokulutuksena käytetty 150 litraa jätevettä/henkilö vuorokaudessa.

Mikäli kiinteistö sijaitsee viemäriverkoston ulkopuolella, tulee talousjätevedet puhdistaa asianmukaisesti käyttökohteeseen soveltuvalla käsittelyjärjestelmällä, jolla päästään käsittelyvaatimuksena käytettävään puhdistustasoon. Käsittelyjärjestelmät koostuvat ympäristönsuojelulain 18 §:n nojalla annetun asetuksen (542/03) liitteen 1 kohdan 1 mukaisista laitteista ja järjestelmät tulee suunnitella asetuksen mukaan ja rakentaa huolellisesti.

6.6 Lievennetyn käsittelyn alue

Lievennetyn käsittelyn alueella jätevesien puhdistusjärjestelmät tulee suunnitella, mitoittaa ja toteuttaa siten, että ne soveltuvat kohteeseen ja niiden puhdistusteho täyttää vähintään seuraavat vaatimukset:

<u>Kuormitustekijä</u>	<u>Puhdistetun jäteveden maksimi pitoisuus (mg/l) taso (%)</u>	<u>Puhdistus-</u>
Orgaaninen aines (BHK ₇)	66	80
Kokonaisfosfori (P)	4,4	70
Kokonaistyyppi (N)	65	30

Vaatimusten tulkinnassa otetaan huomioon mitä kohdassa 6.5 sanotaan.

Lievennetyn käsittelyn alueella jätevesien käsittelyjärjestelmien puhdistuksen tulee vähintään täyttää sille annetut puhdistustasot, mutta suositeltavaa on myös tavoitella normaalin käsittelyn alueelle annettuja puhdistustasoja.

6.7 Jätevesien käsittelyssä käytettävät suoja-alueet

Jätevesien käsittelylaitteistojen sekä puhdistettujen jätevesien purkupaikan sijoittamisessa kiinteistöllä tulee noudattaa vähintään taulukossa 1. esitettyjä suojaetäisyyksiä. Suojaetäisyydellä tarkoitetaan lyhyintä etäisyyttä jätevedenkäsittelylaitteista häiriintyvään kohteeseen. Pohjaveden virtaussuunta ei saa olla jäteveden käsittely- ja purkupaikalta kohti talousvesikaivoa.

Taulukko 1.

Kohde	Suojaetäisyys vähintään	
	Ilman käymäläjätevesiä	Käymäläjätevedet
Talousvesikaivo		
- huonosti läpäisevä maaperä	30	50
- hyvin läpäisevä maaperä	30	100
Vesistö	30	100
Tontin raja tai oja, tie	5	10
Rakennuksista	5	10
Suojakerros pohjavesitason yläpuolella	1	1
- maasuodattamossa	2	2
- maahanimeyttämössä		

Vesijohtoon liittämättömästä erillisestä saunarakennuksesta tulevat pesuvedet, mikäli niiden määrä on vähäinen (kantovesi), voidaan imeyttää 20 metriä lähemmäksi rantaviivaa, ei kuitenkaan lähemmäksi kuin saunarakennus. Jätevedet eivät saa kuitenkaan joutua suoraan vesistöön.

6.8 Kuivakäymälät ja ulkokäymälät

Vedetön käymäläratkaisu mahdollistaa puhdistusvaatimusten saavuttamisen kevyemmällä menetelmällä, kun käsiteltäväksi jää ainoastaan pesujätevedet.

Käymäläjätteen, sakokaivolietteen ja vastaavien jätteiden kompostointiin taajama-alueella on oltava jätehuollon valvontaviranomaisen lupa. Kuiva- ja ulkokäymälät on varustettava tiiviillä alusastialla ja käymäläjäte on kompostoitava asianmukaisesti siihen tarkoitettuun lämpöeristetyssä kompostorissa tai muulla asianmukaisella tavalla niin, ettei siitä pääse valumia ympäristöön tai aiheudu muuta haittaa ympäristölle. Esikäsittelemättömän käymäläjätteen maahan hautaaminen on kielletty.

6.9 Erilaiset selvitykset ja suunnitelmat jätevesien käsittelyjärjestelmästä

6.9.1 Selvitys jätevesijärjestelmästä

Selvitys jätevesijärjestelmästä on tehtävä ympäristönsuojelulain 18 §:n nojalla annetun asetuksen (542/03) siirtymäsäännösten mukaisesti asetuksen liitteen 1 kohdan 2 B asetetut vaatimukset täyttäen. Selvityksen tulee olla valmis vuoden 2005 loppuun mennessä. Kiinteistöt, joilla ei ole vesikäymälää, tulee tehdä selvitys vuoden 2007 loppuun mennessä. Selvitys on säilytettävä kiinteistöllä. Selvitys tulee tehdä kahtena kappaleena, joista toinen toimitetaan kunnan ympäristövalvontaan sekä tässä yhteydessä tulee lisäksi esittää kirjallisesti alustava aikataulu jätevesijärjestelmän parantamisesta.

6.9.2 Jätevesijärjestelmän suunnitelma

Suunnitelma jätevesijärjestelmästä on liitettävä tarvittavaan maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) nojalla tehtävään rakennus- tai toimenpidelupahakemukseen taikka rakentamista koskevaan ilmoitukseen. Suunnitelman tulee täyttää asetuksen (542/03) liitteen 1 kohdan 2 A esitetyt yleiset vaatimukset ja kohdassa 2 C esitetyt mitoitusvaatimukset.

Suunnitelma on tehtävä myös, kun rakennetaan vesikäymälä, muutetaan olennaisesti jätevedenkäsittelyjärjestelmää tai kun jäteveden määrä tai laatu oleellisesti muuttuu.

6.9.3 Jätevesijärjestelmän käyttö- ja huolto-ohjeet

Kiinteistön haltijan tulee huolehtia siitä, että jätevesien puhdistuslaitteistot ovat kaikissa olosuhteissa toimintakunnossa ja puhdistusteho vastaa niille asetettuja vaatimuksia. Lisäksi järjestelmät tulee toteuttaa niin, että niiden puhdistusteho on tutkimuksin tarkistettavissa.

Kiinteistön haltijan on oltava riittävästi selvillä jätevesien puhdistuslaitteistojen huollosta, säiliöiden tyhjennyksistä sekä mahdollisista näytteenotoista. Jokaisesta jätevesijärjestelmästä on oltava ajan tasalla olevat käyttö- ja huolto-ohjeet asetuksen (542/03) siirtymäsäännösten mukaan sekä aina uusista järjestelmistä. Käyttö- ja huolto-ohjeet on säilytettävä kiinteistöllä. Käyttö- ja huoltotoimenpiteistä tulee pitää kirjaa, joka on näytettävä valvontaviranomaiselle pyydettyäessä.

Saostuskaivot, umpisäiliöt ja muut vastaavat säiliöt tulee tyhjentää tarvittaessa ja riittävän usein, vähintään kerran vuodessa. Lietteet tulee toimittaa jätevedenpuhdistamolle tai muuhun asianmukaiseen, viranomaisen hyväksymään käsittelypaikkaan. Vähäisiä määriä mainittuja lietteitä voidaan levittää omalla kalustolla omassa maatalouskäytössä olevalle pellolle sulan maan aikana, mikäli ne mullataan välittömästi levityksen jälkeen noudattaen lisäksi soveltuvien osien karjanlannan levittämistä koskevia säännöksiä.

7 §

Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesun rajoitukset

Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesu muilla kuin liuotinpesuaineilla on sallittu tavanomaisessa asumiskäytössä olevalla kiinteistöllä, mikäli pesuvedet voidaan johtaa viemäriin tai imeyttää maahan siten, ettei niistä aiheudu haittaa naapureille tai ympäristölle.

Ammattimainen tai laajamittainen ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja laitteiden pesu kiinteistöllä on sallittu ainoastaan tähän tarkoitukseen rakennetulla pesupaikalla, josta pesuvedet johdetaan hiekan- ja öljyerotuskaivon kautta viemäriin.

Mattojen, tekstiilien ja muiden vastaavien pesu kiinteistöllä tulee järjestää siten, että pesuvedet eivät joudu suoraan vesistöön.

3 LUKU MUUT MÄÄRÄYKSET

8 § Yleinen velvollisuus antaa valvontaa varten tarpeellisia tietoja

Kiinteistön haltijan tai omistajan, toiminnanharjoittajan tai muun vastuutahon on annettava pyydettyä kunnan valvontaviranomaiselle valvontaa varten tarpeelliset tiedot ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavasta toiminnasta sekä toimenpiteistä, laitteista ja suunnitelmista, joilla on tarkoituksena ehkäistä ja torjua ympäristön pilaantumista siten kuin näissä määräyksissä erikseen säädetään.

9 § Poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi erityisestä syystä myöntää hakemuksesta yksittäistapauksessa luvan poiketa ympäristönsuojelumääräyksiensä kohdista 5.2, 6.7, 6.8 ja 7. Poikkeamisesta ei saa aiheutua näiden määräysten tavoitteiden syrjäytymistä.

Ympäristönsuojeluviranomainen voi antaa näitä ympäristönsuojelumääräyksiä täydentäviä ohjeita ja määräyksiä.

10 § Ympäristönsuojelumääräysten rikkomisen tai laiminlyönnin seuraamukset

Ympäristönsuojelumääräysten rikkomisen tai laiminlyönnin pakkokeinoista ja seuraamuksista säädetään ympäristönsuojelulain 13 luvussa ja 116 §:ssä.

11 § Ympäristönsuojelumääräysten voimaantulo

Nämä ympäristönsuojelumääräykset tulevat voimaan 1. päivänä toukokuuta 2004.

Liitekartta 1. Haja-asutuksen jätevesien käsittelyvaatimukset, Aluejako